

ייצור "בשר לבן"

ב־10 ליטר חלב מלא; היוצא מזה שאפשר יהיה לקבל עבור ליטר חלב 22.5 אגורה, אם נשתמש בייצור הבשר בחלב מלא במקום תחליף חלב. מחיר זה נראה די גבוה עבור חלב-עודף, שאין סיכוי לשווקו במחיר נאות לאחר קביעת מכ"סות הייצור. יתכן גם שמחיר של 22.5 אגורה עבור הליטר יכסה את הוצאות הייצור של "חלב שולי" במשקים מסויימים.

כדאיות הייצור של בשר לבן

אנסה לערוך את החשבון: נניח שמחיר הי"סוד לעגלה הוא — 250 ל"י; התמורה עבור ק"ג משקל חי של "בשר לבן" היא 4.50 ל"י; כשנוציא את העגלה לשוק במשקל של 120 ק"ג נקבל תמורה של — 540 ל"י. לאחר ניכוי מחיר היסוד של העגלה, נשארים כ־290 ל"י לכיסוי הוצאות המזון (החלב) והוצאות הטי"פול. לפי זה נראה ענף זה כריווחי למדי, אם, כמובן, יבוצע הפיטום תוך ידיעה ובוהירות, ויימנעו מקרי תחלואה ומקרי מות.

סיכום

התחשיב הנ"ל של גידול עגלות ל"בשר לבן" עשוי להוכיח שייצור זה יפתור במידה מסויימת את בעית העגלות העודפות והחלב העודף. על כל פנים יש טעם לבחון גם אפשרות זאת, כאשר באים לתכנן את ענף הרפת בתנאי ההגבלות בייצור חלב.

בנימין לב

שה"מ

ייצור "בשר לבן" עשוי לפתור במשקים מסויימים שתי בעיות: עודפי חלב מעל למיכסת השיווק ועגלות עודפות. יש להגיד מראש שהצלחת הדבר תלויה: 1. בביצוע נכון של הפיטום; 2. בהבטחת שוק ומחיר נאות לתוצרת.

מן הראוי להעיר שייצור "בשר לבן" הינו יעיל יותר, מבחינת ניצול חומר-גלם מסויים, מייצור בשר-עוף ואפילו בשר-חזירים. ק"ג אחד "בשר לבן" (חי) אפשר לייצר מ־10 ליטר חלב שמספקים 1.3 ק"ג חומר יבש. הבעיה העיקרית היא — המחיר הגבוה של אותה כמות של חומר יבש שב־10 הליטרים של החלב.

חלב מלא או תחליף-חלב בייצור "בשר לבן"

מהירות הגדילה ונצילות המזון בייצור בשר לבן מושפעים במידה רבה מאחוז השומן שבמ"זון. אם תחליף החלב הינו דל בשומן בהשוואה לחלב מלא ואותו השומן שבתחליף גם נעכל פחות טוב, הרי יתקבלו תוצאות טובות יותר בייצור הבשר הזה מחלב מלא מאשר מתחליף חלב. במחקר שנעשה בארצות-הברית (פורסם ב"הוארד דיירימן" מ־10 במרץ 1967) מצאו שבפיטום בחלב מלא מקבלים מ־10 ליטר חלב את אותה תוספת משקל שמקבלים מ־1.5 ק"ג אבקת תחליף חלב. בארץ עולה ק"ג אחד של אבקת תחליף-חלב 1.5 ל"י, וההוצאה לייצור ק"ג אחד תוספת משקל תסתכם איפוא ב־2.25 ל"י. כאמור, אפשר לייצר ק"ג אחד בשר לבן

משאבת-הנשמה לרך-הנולד

קורה והרבה וולדות נולדים עם דופק-לב נורמלי, אולם נשימתם בלתי סדירה, או שהם ללא נשימה כלל. וולדות כאלה גוועים לעיתים קרובות מחמת טיפול בלתי יעיל, ולמעשה אין טיפול טוב מזה של הנשמה מפה לפה במקרים כגון אלה. אולם, "עזרה ראשונה" מסוג זה עלולה לסכן קשה את המטפל כשהנולד ננוע בהפלה מידבקת, שחפת, ליסטאריזיס או פאראטיפוס.

הרופא הוואטרינארי ברון (בפריזלנד ההולנדית) המציא כעין "משאבת הנשמה", עשויה אלומיניום. בקצה האחד מעוצבת המשאבה בצורת ספל (גביע) לקליטת החוטם של הרך הנולד. גביע זה נסגר הארמאטית ע"י קרומית-גומי גמישה. בלחיצה קלה על מוט הבוכנה של המשאבה ממלאים את ריאות העגל אוויר, וזהו למעשה הטיפעול של הנשמה מפה לפה. רצוי ש"החקלאית", או ההתאחדות, יזמינו מכשיר כזה לניסוי.